C/2025/1978

11.4.2025

P10_TA(2024)0062

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmine: Belgia taotlus – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2024/002 Limburg machinery and paper) (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

(C/2025/1978)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2024)0370 – C10-0166/2024),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/691, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013 ([1]) (edaspidi „EGFi määrus“),

— võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 ([2]), mida on muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2024/765 ([3]), eriti selle artiklit 8,

— võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava ([4]), eriti selle punkti 9,

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid ja Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas sätestatud eesmärke,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A10-0019/2024),

A. arvestades, et liit on kehtestanud õigusnormid ja loonud eelarvevahendid, et anda lisaabi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või üleilmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning aidata neil tööturule tagasi pöörduda; arvestades, et abi andmiseks makstakse töötajatele ja ettevõtetele, mille heaks nad töötasid, rahalist toetust;

B. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper, et saada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist (EGF) rahalist toetust seoses 681 töötaja koondamisega ([5]) NACE Revision 2 osa 17 (paberi ja pabertoodete tootmine) ja osa 28 (masinate ja seadmete tootmine) alla kuuluvas majandussektoris Provincie Limburgi piirkonnas taotluse vaatlusperioodil 31. detsembrist 2023 kuni 30. aprillini 2024;

C. arvestades, et taotlus on seotud 567 töötaja koondamisega äriühingus Sappi Lanaken NV (paber) ja 114 töötaja koondamisega äriühingus Purmo Group Belgium NV (masinad);

D. arvestades, et taotlus põhineb EGFi määruse artikli 4 lõike 2 punkti c kohastel sekkumiskriteeriumidel, milles on seatud tingimuseks, et neljakuulise võrdlusperioodi jooksul on koondatud samas majandussektoris või eri majandussektorites ja samas piirkonnas vähemalt 200 töötajat;

([1]) ELT L 153, 3.5.2021, lk 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/765, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) EGFi määruse artikli 3 tähenduses.

E. arvestades, et COVID-19 pandeemia ning Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda on vähendanud majanduslikku konkurentsivõimet ning mõjutanud negatiivselt Belgia majanduskasvu;

F. arvestades, et Sappi Lanaken oli spetsialiseerunud puiduvaba kaetud paberi tootmisele; arvestades, et suurenenud digitaliseerimisest tulenev vähenev nõudlus graafikatoodete järele on tekitanud Euroopa puiduvaba kaetud paberi tööstuses üha suureneva liigse tootmisvõimsuse; arvestades, et Sappi Lanakeni tootmist ei olnud ilma suurte investeeringuteta võimalik üle viia muudele paberitoodetele, mille järele on suurem nõudlus, ning seetõttu otsustas Sappi kontsern tootmise Lanakenis peatada ja tehase sulgeda, kuna selle tööstusharu liigse struktuurse tootmisvõimsuse tõttu ei leitud sobivat ostjat;

G. arvestades, et Purmo kontserni paneelradiaatorite tootmismaht on aastatel 2018–2023 pidevalt vähenenud: 820 000 ühikult 2018. aastal 320 000 ühikule 2023. aastal (–60 %); arvestades, et kui võrrelda Purmo kontserni eri tehaste tootmiskulusid Euroopas, on Zonhoveni tehas ebasoodsas olukorras, sest selle kulud on 17–35 % suuremad; arvestades, et Purmo kontsern otsustas, et peatab Zonhoveni tehases oma 50 mm paneelradiaatorite tootmise ja sulgeb asjaomase tootmisliini; arvestades, et pärast Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast tingitud ootamatut olukorda seoses gaasi kättesaadavuse ja hindadega ning selliste liidu õigusaktide vastuvõtmist, milles paneelradiaatoritele eelistatakse madala temperatuuriga küttesüsteeme, on nõudluse taastumine ebatõenäoline, kuna paneelradiaatorite turg piirdub üha enam kasutusel olevate seadmete asendamisega;

H. arvestades, et need kaks ettevõtet järgisid kooskõlas Belgia õigusega töötajate esindajate teavitamise ja nendega konsulteerimise kohustuslikku menetlust ning on loonud tööhõiveüksuse, mille eesmärk on pakkuda kollektiivse koondamise käigus koondatud töötajatele töövahendusteenuseid;

I. arvestades, et EGFi rahalist toetust tuleks peamiselt kasutada aktiivseteks tööturupoliitika meetmeteks ja individuaalseteks teenusteks, mille eesmärk on aidata toetusesaajatel naasta kiiresti inimväärsele ja püsivale tööle oma algsel tegevusalal või muus valdkonnas ning valmistada neid samal ajal ette keskkonnahoidlikuma ja digitaalsema Euroopa majanduse jaoks;

J. arvestades, et nõukogu määruse (EL, Euratom) 2020/2093 (mida on muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2024/765) artikli 8 kohaselt ei tohi EGFist antav toetus ületada iga-aastast maksimumsummat, milleks on 30 miljonit eurot (2018. aasta hindades);

1. nõustub komisjoniga, et EGFi määruse artikli 4 lõike 2 punktis c sätestatud tingimused on täidetud ja Belgial on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust summas 704 135 eurot, mis moodustab 60 % 1 173 559 euro suurustest kogukuludest, mis sisaldab individuaalsete teenuste kulusid 1 126 559 eurot ning ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami-, kontrolli- ja aruandlustegevuse kulusid 47 000 eurot;

2. märgib, et Belgia ametiasutused esitasid taotluse 19. juulil 2024 ning pärast Belgialt lisateabe saamist viis komisjon taotluse hindamise lõpule 5. novembril 2024 ja andis sellest samal päeval Euroopa Parlamendile teada;

3. arvestades, et taotlus on seotud 567 töötaja koondamisega äriühingus Sappi Lanaken ja 114 töötaja koondamisega äriühingus Purmo Group Belgium; märgib lisaks, et sihtrühma kuulub kokku 632 töötajat, peaaegu eranditult mehed;

4. rõhutab, et Lanakeni ja Zonhoveni tööturud on ebasoodsamas olukorras võrreldes Limburgiga tervikuna või Flandriaga, sest töötava elanikkonna ja olemasolevate töökohtade suhtarv on oluliselt väiksem kui Limburgis tervikuna või Flandrias; rõhutab, et Limburgis vähenes olemasolevate töökohtade arv tööstuses 2023. aastal 15 %;

5. juhib tähelepanu sellele, et koondatud töötajate profiil, kellest kolmandik on 55-aastased või vanemad ja 30 % madala haridustasemega, on tööturul suureks takistuseks; rõhutab, et võttes arvesse vabade töökohtade vähenemise suundumust ja nende geograafilist jaotust, vajavad töötajad täiendavat kohandatud toetust, et aidata neil edukalt uut tööd leida;

6. tuletab meelde, et Belgia ametivõimud peavad tunnustama liidu rahastamise päritolu ja tagama selle nähtavuse, pakkudes mitmele sihtrühmale, sealhulgas toetusesaajatele, kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, sotsiaalpartneritele, meediale ja üldsusele sidusat, tõhusat ja sihipärast teavet;

7. peab liidu ja liikmesriikide sotsiaalseks kohustuseks anda mõjutatud töötajatele võimalus saada tulevaseks tööhõiveks vajalik kvalifikatsioon, pidades silmas digi- ja ökoloogilist üleminekut, millel on märkimisväärne mõju nende töötajate sektoritele, kus nõudlus väheneb; väljendab heameelt selle üle, et Belgia konsulteeris individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel sihtrühma kuuluvate toetusesaajatega, nende esindajatega ja sotsiaalpartneritega;

8. rõhutab, et EGFi antav toetus tuleb integreerida mõjutatud töötajatele ja piirkonnale suunatud laiemasse strateegiasse kõigil poliitilistel tasanditel, sealhulgas toetades asjakohaseid liidu rahastamisvahendeid, et tagada, et kedagi ei jäetaks digi- ja kliimapöördes kõrvale;

9. tuletab meelde, et töötajatele osutatavad individuaalsed teenused koosnevad järgmistest meetmetest: sotsiaalse sekkumise nõunik, juhendamine, nõustamine ja kutsesuunitlus, aktiivse tööotsingu toetamine, koolitus, sealhulgas digioskuste koolitus, ümberõpe ja kutseõpe ning koolitus töökohal;

10. märgib, et Belgia alustas sihtrühma kuuluvatele toetusesaajatele individuaalsete teenuste osutamist 26. detsembril 2023 ja EGFist rahalise toetuse saamise tingimustele vastab seega ajavahemik alates nimetatud kuupäevast kuni 24 kuu möödumiseni rahastamisotsuse jõustumise kuupäevast;

11. märgib, et Belgia hakkas EGFi rakendamisega seotud halduskulusid kandma 20. novembril 2023 ja seega on sellised kulud kõlblikud EGFi rahalise toetuse saamiseks alates sellest kuupäevast kuni 31 kuu möödumiseni rahastamisotsuse jõustumise kuupäevast;

12. rõhutab, et Belgia ametiasutused on kinnitanud, et kavandatud meetmetele juurdepääsul ja nende rakendamisel järgitakse võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid ning välditakse topeltrahastamist;

13. kordab, et selleks, et EGFi toetus oleks täissummas täiendav, ei tohi see asendada meetmeid, mida äriühingud peavad võtma liikmesriigi õiguse ja kollektiivlepingute kohaselt, ega koondatud töötajatele mõeldud hüvitisi ega nende õigusi; tuletab meelde, et EGFist toetust taotlevad liikmesriigid peavad tagama, et liikmesriigi ja liidu õigusaktides sätestatud nõuded kollektiivse koondamise kohta on täidetud ning et asjaomane ettevõte on kandnud oma töötajate eest vastavalt hoolt;

14. kutsub Belgia ametiasutusi ja teisi liikmesriike üles võtma proaktiivselt ennetavaid meetmeid, et kohandada tööstust üleilmastumise ning tehnoloogiliste ja keskkonnaalaste muutustega ning kaitsta töötajaid töö kaotamise ja globaliseerumise muude negatiivsete mõjude eest;

15. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

16. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus koondatud töötajate toetuseks loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2025/47).